

HAKEM KARARI

Karar Tarihi : 21 Haziran 2023
Dosya/Karar No : TOBBUYUM-2023-(241)
TRABIS Ticket No : 21000001029620

TARAFLAR

Şikâyet Eden :
Temsilci/Vekil :
Şikâyet Edilen :
Temsilci/Vekil :

ŞİKAYETE KONU ALAN ADI VE TESCİL EDEN KAYIT KURULUŞU

Şikâyete Konu Alan Adı : hayatlab.com.tr
Tescil Eden Kayıt Kuruluşu : domain@gri.net

USULİ İŞLEMLER

Şikayet, 26 Mayıs 2023 tarihinde TOBBUYUM İAA Uyuşmazlık Çözüm Merkezi'ne (TOBBUYUM) sunulmuştur.

TOBBUYUM, 26 Mayıs 2023 tarihinde şikayete konu alan adı ile ilgili olarak TRABİS'e bildirim yapmıştır.

TRABİS, 26 Mayıs 2023 tarihinde şikayet konusu alan adının bilgilerini TOBBUYUM'a bildirmiştir.

TOBBUYUM, şikayetin, İnternet Alan Adları Uyuşmazlık Çözüm Mekanizması Tebliği (İAA UÇM Tebliği) kapsamında şekli şartlar açısından usulüne uygun bir şikayet olduğunu teyit etmiştir.

TOBBUYUM şikayeti, şikayet edilene İAA UÇM Tebliği hükümlerine göre 30 Mayıs 2023 tarihinde usulüne uygun şekilde bildirmiş ve idari işlem sürecini başlatmıştır.

İAA UÇM Tebliği hükümlerine göre, şikayet edilenin cevap sunumu için son tarih 09 Haziran 2023 olarak belirlenmiştir.

Şikayet edilen yasal süre içerisinde cevabını TOBBUYUM'a iletmemiştir.

Taraflar uyuşmazlığın tek hakemle çözülmesi konusunda mutabık kalmışlardır. TOBBUYUM, 10 Haziran 2023 tarihinde Şebnem AKİPEK ÖCAL'ı hakem olarak atamıştır.

Hakem, İAA UÇM Tebliği uyarınca alan adına ve taraflara ilişkin Tarafsızlık ve Bağımsızlık Beyanı'nı 19 Haziran 2023 tarihinde TOBBUYUM'a sunmuştur.

TARAFLARIN İDDİALARI

1- Şikayet Eden

Şikayet eden, 30 Mayıs 2023 tarihli başvurusunda özetle; yıllardır www.hayatlab.com.tr internet alan adını ve bu alan adına bağlı olarak mail uzantısını yıllardır kullandığını, firma unvanlarının "...” olduğunu, dolandırıcı kaynaklı olduğunu düşündükleri kişiler tarafından www.hayatlab.com.tr alan adını tahsis ettirdiklerini iddia etmiştir. Şikayet

eden, www.hayatlab.com.tr alan adının kendisine tahsisini talep etmiştir.

2- Şikayet Edilen

Şikayet edilen, kendisine verilen süre içerisinde herhangi bir beyanda bulunmamıştır.

VAKIALAR

Şikayet eden tarafından başvuru formu ekinde; Marka Tescil Belgesini, Marka Başvuru Formunu, İstanbul Ticaret Odası'ndan alınmış Sicil Kayıt Suretini sunmuştur. Şikayet eden tarafından sunulan bilgi ve belgeler ile hakem tarafından yapılan re'sen incelemeler neticesinde;

- Şikayet edenin, 29 Eylül 2005 tarihinde 2005/41635 başvuru numarası ile "Hayat +şekil" ibaresini marka olarak tescil ettirmek için başvurduğu ve bu ibareyi yirmi beş (25) mal sınıfında 26 Aralık 2006 tarihinde tescil ettirdiği, Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT) kayıtlarından yapılan incelemede marka kaydında, 08 Kasım 2022 tarihli karar gereğince tescili geçersiz kılınmış olduğuna karar verildiği, markanın on (10) yıllık süresinin dolmuş olmasına rağmen yenileme işleminin yapılmadığı, sonuç olarak tescil hakkının ve marka korumasının sona erdiği,
- Şikayet edenin, 30 Aralık 2022 tarihinde 2022/210601 başvuru numaralı "hayat laboratuvarı" ibaresini 03 ve 05 mal sınıflarında marka olarak tescil ettirmek için başvurduğu, bu başvuruya ilişkin yalnızca başvuru belgesinin ibraz edildiği, TÜRKPATENT kayıtlarından yapılan incelemede Uyuşmazlık Çözüm Hizmet Sağlayıcı'ya (UÇHS) başvuru tarihi olan 30 Mayıs 2023 tarihinde tescilli olmadığı, 06 Haziran 2023 tarihinde markanın tesciline karar verildiği ancak henüz tescil ücretinin yatırılmadığı ve markanın tescil sürecinin tamamlanmamış olması nedeni ile şikayet eden adına tescilli olmadığı,
- Şikayet edenin, "... " unvanlı şirketine ilişkin, İstanbul Ticaret Odası'ndan alınmış sicil kayıt suretini sunduğu, şirketin işe başlama tarihinin 09 Nisan 1969 olduğu, şirketin 0460-0389-5480-0018 Mersis Numarasında kayıtlı olduğu, işgal konusunun "Her türlü ticari emtianin kozmetik ilaç ve makinelerinin alımı satımı ithal ve ihracı üretimi bu arada kozmetik parfümeri ve her türlü müstahzarların ithali imali alımı satımı ve taahhüt işleri ve 20 Aralık 2005 tarihinde tescil edilen limited şirket ana sözleşmesinde yazılı olan diğer işler," olduğu, şikayet edenin bu şirkette %15 hisse sahibi olduğu, 05 Ocak 2026 yılına kadar "müdür münferiden" imza yetkilisi olduğu,

tespit edilmiştir.

İNCELEME VE DEĞERLENDİRMELER

Şikayet eden, İnternet Alan Adı Yönetmeliği'nin (İAA Yönetmeliği) 25'inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca, aşağıdaki üç hususun mevcudiyetini ortaya koymak zorundadır:

- a) İhtilaf konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması ve
 - b) Alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması ve
 - c) Bu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması.
- a) İhtilaf konusu alan adının, sahip olunan ya da ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretlerle benzer ya da aynı olması**

Şikayet eden tarafından başvurusunda her ne kadar 2005/41635 ve 2022/210601 Başvuru Numaralı marka haklarına dayanmış ise de yukarıda belirtilmiş olduğu üzere TÜRKPATENT kayıtlarına dayanılarak şikayet eden adına 12 Haziran 2023 tarihi itibari ile tescilli marka hakkının olmadığı anlaşılmıştır.

Şikayet eden tarafından, "... " unvanına dayanarak uyuşmazlık konusu www.hayatlab.com.tr alan adının esas unsurunun şirket unvanından alındığı ifade edilmiştir. ...'nin <https://bilgibankasi.ito.org.tr/tr/bilgi-bankasi/firma-bilgileri> üzerinde kayıtları incelendiğinde, firmaya ait web sayfası olarak şikayet konusu www.hayatlab.com.tr internet alan adının olduğu anlaşılmaktadır.

Bu çerçevede, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen gereklerin

sağlanamadığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikayet edenin lehine gerçekleşmediği kanaatine ulaşılmıştır.

b) İhtilaf konusu alan adını tahsis ettiren tarafın bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısının olmaması

Kural olarak İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesindeki tüm unsurların mevcudiyetine ilişkin ispat yükü şikayet eden üzerindedir. Ancak hakem, şikayet eden tarafından şikayet edilenin alan adına ilişkin yasal bir hakkı veya bağlantısının olmadığı ispatının, yokluğun ispatı niteliğinde olduğunu ve bu sebeple güç olduğunu değerlendirmektedir. Zira bu durum Türk İnternet Alan Adı (İAA) mevzuatına kaynak niteliği taşıyan ve bu sebeple verilen kararların örnek teşkil ettiği UDRP davalarında da hakem kurullarınca ifade edilmiştir.

UDRP kapsamında çıkan uyuşmazlıklar için ICANN tarafından yetkilendirilmiş uyuşmazlık çözüm hizmet sağlayıcılardan biri olan WIPO, "WIPO Overview 3.0" adlı dokümanda bu hususu vurgulamıştır. Bu bağlamda; şikayet eden, uyuşmazlık konusu alan adını tahsis ettiren şikayet edilenin bu alan adı ile ilgili yasal bir hakkının ya da bağlantısının olmadığını "ilk bakışta" (prima facie) ortaya koyduğu taktide, ispat yükünün şikayet edilene geçtiği kabul edilmektedir. Bu durumda şikayet edilen, alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısı olduğunu ispatlayarak İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin şikayet eden lehine gerçekleşmediğini kanıtlamalıdır. Şikayet edilenin, sayılanlarla sınırlı olmamak kaydıyla;

- *Herhangi bir uyuşmazlık bildiriminden önce, alan adını veya alan adına karşılık gelen bir adı mal veya hizmetlerin iyi niyetli (bona fide) sunumuyla bağlantılı olarak kullanımını veya kanıtlanabilir kullanım hazırlığını veya*
- *Gerçek kişi, işletme veya başka bir kuruluş olarak herhangi bir ticaret veya hizmet markası hakkı elde etmemiş olsa bile, söz konusu alan adı ile yaygın şekilde tanınıyor olduğunu veya*
- *Ticari kazanç elde etmek için tüketicileri yanıltıcı bir şekilde yönlendirme veya bu amaçla söz konusu ticari markayı veya hizmet markasını lekeleme niyeti olmaksızın, alan adını meşru, ticari olmayan veya adil (dürüst) bir şekilde kullandığını, kanıtlaması halinde alan adı ile ilgili yasal bir hakkı ya da menfaati olduğu kabul edilmektedir.*

Uyuşmazlık konusu olayda şikayet edenin, şikayet edilenin alan adını tahsis etmesinden önce "Hayat Laboratuvarı" ibaresini ticaret unvanında kullandığı ve hakem tarafından şikayet edilenin ilk bakışta alan adına ilişkin bir hak veya bağlantısının bulunmadığı kanaatine varılmıştır. Şikayet edilen, uyuşmazlığa ilişkin herhangi bir cevap, bilgi veya belge sunmamış, beyanda bulunmamıştır. Dolayısıyla şikayet edilen, ihtilaf konusu alan adıyla ilgili yasal bir hakkı ya da bağlantısı olduğunu kanıtlayamamıştır.

Bu çerçevede, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen gereklerin sağlandığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikayet edenin lehine gerçekleştiği kanaatine ulaşılmıştır.

c) İhtilaf konusu alan adının alan adı sahibi tarafından kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması

Şikayet eden, uyuşmazlık konusu alan adının şikayet edilen tarafından kötü niyetle tahsis ettirildiğini veya kullanıldığını ispatla mükelleftir.

İAA Uyuşmazlıkları kapsamında kötü niyet genel anlamda; İAAS tarafından, şikayet edenin marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da ticarete kullandığı tanıtıcı işaretlerinden haksız menfaat sağlanması veya bu işaretlerin kötüye kullanılması olarak anlaşılmaktadır. İAA UÇM Tebliği'nin 19'uncu maddesinde, sınırlı sayıda olmamak kaydıyla hangi durumların varlığının kötü niyetle tahsis veya kullanım olarak sayılacağı belirtilmiştir. Madde hükmü şöyledir:

İAA'nın kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması

MADDE 19 – (1) Aşağıdaki durumlar, Yönetmeliğin 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde ifade edilen, bir İAA'nın kötü niyetle tahsis ettirilmesi veya kullanılması olarak değerlendirilir;

- a) Şikayet konusu İAA'nın, ticaret veya hizmet markası, ticaret unvanı, işletme adı veya kişi adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibi olan şikâyetçiye veya şikâyetçinin ticari olarak rekabette bulunduğu tarafa, bu İAA'nın belgelenmiş tahsis masraflarını ve yatırım maliyetini aşan miktardaki bir meblağ karşılığında satma veya devretme amacıyla tahsis ettirilmiş olması,*
- b) Şikayet konusu İAA'nın, ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işaretin sahibinin, bu marka, unvan, ad ya da işareti İAA'da kullanmasını engellemek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,*

c) Şikayet konusu İAA'nın, esasen ticari rakiplerin işlerine ya da faaliyetlerine zarar vermek amacıyla tahsis ettirilmiş olması,
ç) İhtilaf konusu İAA'nın, ticari kazanç elde etmek amacıyla, şikayetçinin sahibi olduğu ticarete kullanılan marka, ticaret unvanı, işletme adı ya da diğer tanıtıcı işareti ile benzerlik sağlayarak karışıklık meydana getirmek suretiyle internet kullanıcılarının İAAS'nin internet sitesine veya herhangi bir internet sitesine yönlendirilmesi amacıyla bu İAA'nın kullanılması.
(2) Bu maddenin birinci fıkrasındaki durumlar tahdidi olmayıp, hakem veya hakem heyeti takdiri ile de İAA'nın kötü niyetle tahsis ettirildiği veya kullanıldığına karar verilebilir.

Uyuşmazlık konusu olayda şikayet eden, şikayet konusu internet alan adını tahsis ettiren kişilerin "kötü ve dolandırıcı kaynaklı olduğunu düşündüğümüz" şeklinde beyanda bulunmuş ancak somut hiçbir delil sunmamıştır.

Diğer yandan şikayet edenin ticaret unvanında "hayat laboratuvarı" ifadelerinin bulunması, tek başına şikayet edilenin kötü niyetli olduğunu ispat için yetersizdir. Ayrıca şikayet eden tarafından, "..." unvanına dayanarak uyuşmazlık konusu www.hayatlab.com.tr alan adının esas unsurunun şirket unvanından alındığı ifade edilmiştir. ...'nin <https://bilgibankasi.ito.org.tr/tr/bilgi-bankasi/firma-bilgileri> kayıtları incelendiğinde, firmaya ait web sayfası olarak şikayet konusu www.hayatlab.com.tr internet alan adının olduğu anlaşılmaktadır. Şikayet konusu alan adının, şikayet edene ait resmi kayıtlarda neden bulunduğuyla ilgili olarak şikayet eden tarafından herhangi bir beyanda bulunulmamıştır.

Bir ticaret unvanının, aynısının yahut karıştırılabilecek kadar benzerinin alan adı olarak tescil ettirilmesi başlı başına kötü niyetin varlığına delil teşkil etmez. Bu itibarla şikayet edilenin, şikayet edenin ticaret unvanında yer alan bir ibareyi alan adı olarak tescil ettirmesi hususu tek başına şikayet edilenin kötü niyetli olduğunu kanıtlamaz.

Her ne kadar şikayet eden, alan adında yer alan ifadeleri alan adının tahsisinden önce ticaret unvanı olarak tescil ettirmiş olsa da uyuşmazlık konusu alan adı www.hayatlab.com.tr olup "hayat" ve laboratuvar kelimesinin kısaltması olarak kullanılan "lab" kelimelerinden oluşmaktadır. Her iki ifade de ayırt edici niteliği haiz olmayan, herkes tarafından düşünülebilecek ve kullanılabilecek ifadelerdir. Bu nedenle şikayet edilenin, ayırt edici özellikte olmayan söz konusu alan adını sırf şikayet edenin ticaret unvanında bulunuyor olması nedeniyle tahsis etmemesi kendisinden beklenemez. Aksi yönde davranış, başlı başına kötü niyetin varlığına kanıt teşkil etmez. Ayrıca şikayet edenin unvanı, yaygın olarak bilinen bir unvan olmayıp, en çok tercih edilen internet arama motorlarında arandığında kendisine ilişkin bir sonuç bulunmamaktadır. Şikayet edenin ticaret unvanının güçlü olmaması sebebiyle de hakem, şikayet edilen tarafından aynı ifadeleri içeren alan adının tescil ettirilmesi ve kullanılmasının başlı başına kötü niyet olarak kabul edilemeyeceği kanaatindedir. Somut olayda Hizmet Olarak Altyapı'nın (İAAS) kötü niyetli sayılabilmesi için ilave delillerin sunulmuş olması gerekmektedir. Ancak ispat yükünü taşıyan şikayet eden, şikayet edilenin alan adını kötü niyetle tahsis ettirdiğini yahut kullandığını kanıtlayan deliller sunamamış, hakem tarafından yapılan resen incelemede de kötü niyete ilişkin herhangi bir vakıa tespit edilememiştir.

Bu çerçevede, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen gereklerin sağlanmadığı tespit edilmiş ve sonuç olarak İAA Yönetmeliği'nin anılan hükmü kapsamındaki şartın şikayet edenin lehine gerçekleşmediği kanaatine ulaşılmıştır.

KARAR

Yukarıdaki ayrıntılı değerlendirmeler kapsamında, İAA Yönetmeliği'nin 25'inci maddesinin birinci fıkrasındaki üç şartın bir arada gerçekleşmediği tespit edildiğinden, İAA Yönetmeliği'nin 27'nci maddesi uyarınca şikayet edenin talebinin reddine karar verilmiştir.

Hakem
Prof. Dr. Şebnem AKİPEK ÖCAL